

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل

برنامه پنج ساله الگوی کشت محصولات زراعی و باغی شهرستان نیر

تدوین

دکتر داود حسن پناه
مهندس علیرضا خواجوی
دکتر حسین کربلانی خیابوی
دکتر اکبر ابرغانی
مهندس فیروز فولادی
مهندس غلامرضا امین زاده
مهندس مقصود ضیاچهره

نشریه فنی، شماره ۶۲، سال ۱۳۹۴

بسم الله الرحمن الرحيم

نشریه فنی

برنامه پنج‌ساله الگوی کشت محصولات زراعی و باغی شهرستان نیر

رئیس کمیته تدوین الگوی کشت استان اردبیل: مهندس عدیل سروی

اعضای کمیته تدوین الگوی کشت استان اردبیل

- ۱- مهندس میرجمال‌الدین پورینیمبر
- ۲- مهندس علیرضا خواجوی
- ۳- دکتر حسین کربلانی خیابوی
- ۴- دکتر اکبر ایرغانی
- ۵- دکتر داود حسن‌پناه
- ۶- مهندس غلامرضا امین‌زاده
- ۷- مهندس حسن روحی
- ۸- مهندس غفور آقائی
- ۹- مهندس محمد ابراهیمی
- ۱۰- مهندس معرفت قاسمی
- ۱۱- مهندس مقصود ضیاچهره
- ۱۲- مهندس محرم عدلی
- ۱۳- مهندس عادل پورمحبت

اعضای تدوین الگوی کشت شهرستان نیر

- ۱- مهندس فیروز فولادی
- ۲- مهندس نعمت بهادر
- ۳- مهندس رضا غلامی
- ۴- مهندس داریوش حسن‌زاده
- ۵- مهندس حیدر عاشری
- ۶- مهندس زمان حاتمی
- ۷- مهندس علیرضا محسنی
- ۸- مهندس سکینه کرامت
- ۹- مهندس شهرام جعفرپور

تدوین

دکتر داود حسن‌پناه: بخش تحقیقات زراعی و باغی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل (مغان)، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران

مهندس علیرضا خواجوی: کارشناس ارشد اصلاح‌نیات سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل

دکتر حسین کربلانی خیابوی: بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل (مغان)، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران

دکتر اکبر ایرغانی: بخش تحقیقات علوم دامی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل (مغان)، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران

مهندس فیروز فولادی: مدیر جهاد کشاورزی شهرستان نیر

مهندس غلامرضا امین‌زاده: بخش تحقیقات زراعی و باغی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل (مغان)، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران

مهندس مقصود ضیاچهره: کارشناس زراعت سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل

نشریه فنی، شماره ۶۲، سال ۱۳۹۴

این نشریه در تاریخ ۱۳۹۴/۶/۳ با شماره ۴۷۶۲۰ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به

ثبت رسیده است.

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل

عنوان نشریه: برنامه پنج‌ساله الگوی کشت محصولات زراعی و باغی شهرستان نیر
تدوین: دکتر داود حسن‌پناه، مهندس علیرضا خواجهی، دکتر حسین کربلائی خیای، دکتر اکبر ابرغانی، مهندس فیروز فولادی، مهندس غلامرضا امین‌زاده، مهندس مقصود ضیاچهره
رئیس کمیته تدوین الگوی کشت استان اردبیل: مهندس عدیل سروی
اعضای کمیته تدوین الگوی کشت استان اردبیل: مهندس میرجمال‌الدین پورپیغمبر، مهندس علیرضا خواجهی، دکتر حسین کربلائی خیای، دکتر اکبر ابرغانی، دکتر داود حسن‌پناه، مهندس غلامرضا امین‌زاده، مهندس حسن روحی، مهندس غفور آقائی، مهندس محمد ابراهیمی، مهندس معرفت قاسمی، مهندس مقصود ضیاچهره، مهندس محرم عدلی، مهندس عادل پورمحبت
اعضای تدوین الگوی کشت شهرستان نیر: مهندس فیروز فولادی، مهندس نعمت بهادر، مهندس رضا غلامی، مهندس داریوش حسن‌زاده، مهندس حیدر عاشری، مهندس زمان حاتمی، مهندس علیرضا محسنی، مهندس سکینه کرامت، مهندس شهرام جعفرپور
ویرایش علمی: دکتر محمداقبر خورشیدی
ویرایش فنی: مهندس علیرضا خواجهی، مهندس مقصود ضیاچهره
ناشر: سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل - مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی
شمارگان: ۵۰۰ جلد
نوبت و سال انتشار: اول / ۱۳۹۴
شماره نشریه فنی: ۶۲
قیمت: رایگان (مخصوص مدیران اجرایی، محققان، کارشناسان و مروجان)

نشانی: اردبیل - مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل،

تلفن: ۳۲۷۵۱۵۷۹ (۰۴۵)

اردبیل - شهرک اداری بعثت، سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل،

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی، تلفن: ۳۳۷۴۳۵۰۰ (۰۴۵)

مخاطبان نشریه:

مدیران اجرایی، محققان، کارشناسان و مروجان محصولات زراعی و باغی
شهرستان نیر

اهداف آموزشی:

شما خوانندگان گرامی در این نشریه فنی با:

- قابلیت‌های کشاورزی (زراعی و باغی) شهرستان نیر
- برنامه الگوی کشت پنج‌ساله محصولات زراعی و باغی شهرستان نیر آشنا خواهید شد.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۶	پیشگفتار
۷	موقعیت جغرافیایی شهرستان نیر
۸	قابلیت‌های کشاورزی (زراعی و باغی) شهرستان نیر
۱۰	جدول ۱- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال اول (۱۳۹۵)
۱۱	جدول ۲- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال دوم (۱۳۹۶)
۱۲	جدول ۳- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال سوم (۱۳۹۷)
۱۳	جدول ۴- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال چهارم (۱۳۹۸)
۱۴	جدول ۵- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال پنجم (۱۳۹۹)
۱۵	جدول ۶- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال اول (۱۳۹۵)
۱۶	جدول ۷- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال دوم (۱۳۹۶)
۱۷	جدول ۸- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال سوم (۱۳۹۷)
۱۸	جدول ۹- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال چهارم (۱۳۹۸)
۱۹	جدول ۱۰- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال پنجم (۱۳۹۹)
۲۰	جدول ۱۱- برنامه پنج‌ساله الگوی کشت محصولات زراعی و باغی شهرستان نیر در بخش آموزش و ترویج
۲۱	جدول ۱۲- برگزاری نمایشگاه‌های سالانه با هدف انتقال دانش و فناوری به بهره‌برداران و کارشناسان
۲۱	جدول ۱۳- توسعه روش‌های نوین آبیاری در شهرستان نیر
۲۲	دستاوردهای اجرای الگوی کشت شهرستان نیر
۲۴	پیشنهادات
۲۶	منابع مورد استفاده

پیشگفتار

با توجه به اهمیت برنامه‌ریزی الگوی کشت محصولات زراعی و باغی برای شهرستان نیر و تاکید جناب آقای مهندس عدیل سروی ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل در این خصوص، از اول مرداد ماه سال ۱۳۹۴، کمیته‌ای با مشارکت کارشناسان خبره‌ی واحدهای فنی و اجرایی، آموزش، ترویج و تحقیقات با مسئولیت مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان و به منظور تهیه و تدوین برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی الگوی کشت محصولات زراعی و باغی شهرستان نیر تشکیل و طی جلسات متعدد علمی، فنی و تخصصی، پتانسیل‌ها و قابلیت‌های عرصه‌های کشاورزی شهرستان نیر مورد بحث و بررسی‌های کارشناسی قرار گرفت که نتیجه آن، تهیه و تدوین برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی الگوی کشت محصولات زراعی و باغی شهرستان نیر به صورت مجموعه‌ی حاضر می‌باشد. اهم شاخص‌های مورد نظر، با تأکید بر اجرای فازهای مطالعاتی و اجرایی در بازه‌ی زمانی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت به شرح زیر می‌باشد:

- حفظ منابع تولید (آب و خاک) و استفاده‌ی بهینه از آن.
- تغییرات اقلیمی و به تناسب آن تأثیر رفتار عوامل خسارت‌زا بر منابع تولید و تاثیرپذیری تولید از آنها.
- پتانسیل و قابلیت‌های کشاورزی شهرستان نیر.
- نظام بهره‌برداری و نیروی انسانی.
- پایداری در تولید.
- مباحث تجاری و بازرگانی تولید.
- لزوم حفظ جایگاه و اهمیت زیستگاه‌های طبیعی و اکوسیستم‌های موجود.
- جایگاه و اهمیت آموزش، تحقیقات و ترویج، مراکز علمی، پژوهشی و آموزشی در تعامل با بخش خصوصی در راستای سیاست‌های کلان کشور و پیشبرد اهداف وزارت جهاد کشاورزی.

موقعیت جغرافیای شهرستان نیر

شهرستان نیر در ۳۰ کیلومتری مرکز استان واقع شده و دارای جمعیتی حدود ۲۶ هزار نفر و وسعت ۱۴۹۵/۵ کیلومترمربع (حدود ۸/۳ درصد از مساحت استان) می‌باشد. این شهرستان از دو بخش کورائیم (مهمان‌دوست و یورتچی شرقی) و مرکزی (رضاقلی- قشلاقی، یورتچی غربی و دورسونخواجه) شامل ۱۰۱ روستا تشکیل شده است. این شهرستان در ۴۷ درجه و ۵۹ دقیقه طول شرقی و ۳۸ درجه و ۲ دقیقه عرض شمالی و در ارتفاع ۱۴۵۰ متر از سطح دریا واقع شده است. میزان بارندگی متوسط این شهرستان ۳۵۰ میلی‌متر در سال است.

ارتفاعات کوه سبلان در قسمت شمال و غرب شهر نیر قرار گرفته و با ایجاد پستی و بلندی‌های زیاد، به منطقه چهره کوهستانی بخشیده است. این شهرستان در زمستان آب و هوای سرد و در تابستان آب و هوای نسبتاً معتدلی را داشته و تحت تاثیر سه توده هوای پرفشار سیبری، جریان‌های شمال غربی و جریان‌های مدیترانه‌ای قرار دارد. میانگین حداقل درجه حرارت، ۸/۶- و میانگین حداکثر درجه حرارت، ۲۵ درجه سانتی-گراد می‌باشد. شهرستان نیر براساس آمار بارندگی و طبق منحنی انتخاب اقلیم، جزء اقلیم خشک و نیمه‌خشک محسوب شده و دارای رطوبت نسبی حدود ۵۸ درصد است. تعداد روزهای یخبندان آن در سال، ۱۳۰ روز بوده و جهت وزش باد غالباً شمال شرقی، شرقی و جنوب غربی است که در فصل تابستان وزش بادهای شرقی و شمال شرقی (۴۰ درصد) به حداکثر خود می‌رسد.

در زمینه منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی، این شهرستان دارای ۱۰ رودخانه دائمی و فصلی (بالغلوچای، آغلاغان و جوراب یا کمال‌آباد جزء رودخانه‌های دائمی و قره- شیران‌چایی، قوری‌چای، تاجی‌بیوک، خادم‌لو، دابانلو، پارچین و محمودآباد جزء رودخانه- های فصلی)، ۵ رشته قنات (کهریز، سقزچی، قیه‌قشلاقی، اوزان‌بلاغ و وله‌زآقرد) و ۶۹

دهنه چشمه است که ۲۹ دهنه آن صرف امور کشاورزی و مابقی صرف شرب، احشام و صنعتی می‌گردد. این شهرستان دارای ۴ سد در دست بهره‌برداری (شامل سد یامچی با حجم ۸۰ میلیون مترمکعب، سد ملااحمد با حجم ۱۷ میلیون مترمکعب، سد سرخاب با حجم ۱/۲ میلیون مترمکعب و سد مستان‌آباد با حجم ۰/۴ میلیون مترمکعب)، ۲ سد در دست احداث (سد و استخر معیشتی صائین و سد خاکی مجیدآباد)، ۳ سد در حال مطالعه (در مناطق خانه‌شیر، بتنی لای‌گوگرچین و آغ‌گونی)، ۱۷۵ حلقه چاه عمیق و نیمه‌عمیق کشاورزی (اکثراً چاه نیمه‌عمیق و سطحی)، ۵۳/۲ میلیون مترمکعب آب استحصالی از آب‌های زیرزمینی و چشمه، ۶۵/۳ میلیون مترمکعب حجم آب سطحی برداشتی از طریق انهار سنتی می‌باشد.

قابلیت‌های کشاورزی (زراعی و باغی) شهرستان نیر

تولید گندم و جو در این شهرستان جزء محصولات زراعی غالب محسوب می‌گردند. این منطقه از توان بالایی برای تولید عدس برخوردار بوده و محصول عدس تولیدی آن از نظر کیفیت و زودپزی از شهره بالایی برخوردار می‌باشد. همچنین محصولاتی از قبیل سیب‌زمینی، اسپرس و یونجه از تولید خوبی برخوردار بوده و سهم بسزایی در سبد درآمدهای اقتصادی خانوارهای روستایی دارند. در این شهرستان، تولید محصولات باغی مانند سیب، گلابی، گوجه، آلو، آلبالو و گیلاس از شرایط خاصی برخوردار می‌باشد. لذا لازم است با برنامه‌ریزی‌های صحیح و تهیه الگوی کشت مناسب در محصولات زراعی و باغی از پتانسیل بالقوه منطقه استفاده بهینه گردد و امکان افزایش تولید و درآمد خانوارهای روستایی ایجاد شود. از قابلیت‌های شاخص این شهرستان می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد.

- تولید جو با کیفیت بالا و مناسب برای کارخانه‌های پوست‌کنی و سایر موارد صنعتی
- تولید عدس با کیفیت و زودپزی بسیار مناسب در منطقه یورتچی بخصوص در داشبلاغ
- وجود مزارع سیب‌زمینی دارای قابلیت تولید کمی و کیفی بالا در روستاهای بوسجین و رضاقلی قشلاقی
- داشتن مزارع اسپرس آبی با عملکرد خوب و مناسب برای تامین تولید بذر استان در دهستان دورسونخواجه
- داشتن مزارع یونجه آبی و دیم در منطقه با کیفیت بالا برای تامین علوفه مورد نیاز دامداران منطقه
- شرایط آب و هوایی سازگار برای ترویج و توسعه کشت زراعی گیاهان دارویی
- وجود مزارع خرد و حاصل‌خیز دارای با منابع آب مطمئن در سطح شهر و تعدادی از روستاها و مناسب برای توسعه گیاهان جالیزی، سبزیجات و زعفران
- وجود اراضی زراعی مناسب و اراضی منابع طبیعی مساعد برای توسعه احداث باغ و پرورش انواع درختان میوه متحمل به سرما

جدول ۱- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال اول (۱۳۹۵)

ردیف	نام محصول زراعی	سطح زیر کشت فعلی			سطح زیر کشت سال اول			ملاحظات
		آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع	
۱	گندم (ارقام آبی: پیشگام، میهن، گاسپارت، گاسکوژن، سائسونز و MV17 ارقام دیم: رصد، آذرا، هما و سرداری)	۳۴۳۵	۱۰۰۰۰	۱۲۴۳۵	۲۱۰۰	۹۵۰۰	۱۱۶۰۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۲	جو (ارقام آبی: ماکویی و بهمن رقم دیم: سهند)	۱۰۰۰	۱۳۹۵۰	۱۴۹۵۰	۹۳۵	۱۳۶۰۰	۱۴۵۳۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۳	عدس (ارقام کیمیا، بیله‌سوار، لاین FLIP92 و محلی)	-	۲۵۸۵	۲۵۸۵	-	۲۷۰۰	۲۷۰۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۴	نخود (ارقام سالار، آرمان، آزاد و لاین ILC482)	-	۱۰	۱۰	-	۵۰	۵۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۵	لوبیا (ارقام قرمز D81083، چیتی خمین، چشم بلبلی و سفید ظفر)	۵	-	۵	۱۰	-	۱۰	-
۶	باقلا	۱	-	۱	۴	-	۴	-
۷	سیب‌زمینی (رقم آگریا)	۵۵۰	-	۵۵۰	۵۲۵	-	۵۲۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۸	یونجه (همدانی و قره‌یونجه)	۳۲۰۰	۱۱۰۰	۴۳۰۰	۳۴۰۰	۱۷۵۰	۵۱۵۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۹	اسپرس (ارقام محلی علوفه‌ای و بذری)	۱۰۰۰	-	۱۰۰۰	۱۲۰۰	-	۱۲۰۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۱۰	خللر و ماشک	۴۵	-	۴۵	۵۵	-	۵۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۱۱	گاودانه	-	۱۵۰	۱۵۰	-	۱۹۵	۱۹۵	به عنوان کشت دوم قبل از سیب‌زمینی
۱۲	ذرت علوفه‌ای	۲	-	۲	۳	-	۳	-
۱۳	خیار	۱/۵	-	۱/۵	۲	-	۲	-
۱۴	گوچه‌فرنگی	۳/۵	-	۳/۵	۳	-	۳	-
۱۵	کدو (رقم کدو تخمی)	۳	-	۳	۵	-	۵	-
۱۶	سبزیجات (انواع سبزی برگی و ریشه‌ای)	۳	-	۳	۵	-	۵	-
۱۷	زعفران	۰/۵	-	۰/۵	۱	-	۱	-
۱۸	گیاهان دارویی (بید مشک، آویشن باغی، سرخارگل و پنیرک)	۰/۵	-	۰/۵	۲	-	۲	-

جدول ۲- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال دوم (۱۳۹۶)

ردیف	نام محصول زراعی	سطح زیر کشت فعلی			سطح زیر کشت سال دوم			ملاحظات
		آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع	
۱	گندم (ارقام آبی: پیشگام، میهن، گاسپارت، گاسکوژن، سائسونز و MV17 ارقام دیم: رصد، آذرا، هما و سرداری)	۲۴۳۵	۱۰۰۰	۱۲۴۳۵	۲۲۰۰	۹۲۰۰	۱۱۴۰۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۲	جو (ارقام آبی: ماکویی و بهمن رقم دیم: سهند)	۱۰۰۰	۱۳۹۵۰	۱۴۹۵۰	۹۷۵	۱۳۵۰۰	۱۴۴۷۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۳	عدس (ارقام کیمیا، بیلهسوار، لاین FLIP92 و محلی)	-	۲۵۸۵	۲۵۸۵	-	۲۸۷۰	۲۸۷۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۴	نخود (ارقام سارال، آرمان، آزاد و لاین ILC482)	-	۱۰	۱۰	-	۷۵	۷۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۵	لوبیا (ارقام قرمز D81083، چیتی خمین، چشم بلبلی و سفید ظفر)	۵	-	۵	۱۲	-	۱۲	-
۶	باقلا	۱	-	۱	۵	-	۵	-
۷	سیبزمینی (رقم آگریا)	۵۵۰	-	۵۵۰	۵۰۰	-	۵۰۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۸	یونجه (همدانی و قره‌یونجه)	۳۲۰۰	۱۱۰۰	۴۳۰۰	۳۲۳۰	۱۹۰۰	۵۱۳۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۹	اسپرس (ارقام محلی علوفه‌ای و بذری)	۱۰۰۰	-	۱۰۰۰	۱۲۳۰	-	۱۲۳۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۱۰	خللر و ماشک	۴۵	-	۴۵	۷۳	-	۷۳	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۱۱	گاودانه	-	۱۵۰	۱۵۰	-	۲۵۰	۲۵۰	به عنوان کشت دوم قبل از سیبزمینی
۱۲	ذرت علوفه‌ای	۲	-	۲	۳	-	۳	-
۱۳	خیار	۱/۵	-	۱/۵	۳	-	۳	-
۱۴	گوجه‌فرنگی	۳/۵	-	۳/۵	۲	-	۲	-
۱۵	کدو (رقم کدو تخمی)	۳	-	۳	۶	-	۶	-
۱۶	سبزیجات (انواع سبزی برگی و ریشه‌ای)	۳	-	۳	۶	-	۶	-
۱۷	زعفران	۰/۵	-	۰/۵	۱/۵	-	۱/۵	-
۱۸	گیاهان دارویی (بید مشک، آویشن باغی، سرخارگل و پنیرک)	۰/۵	-	۰/۵	۲/۵	-	۲/۵	-

جدول ۳- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال سوم (۱۳۹۷)

ردیف	نام محصول زراعی	سطح زیر کشت فعلی			سطح زیر کشت سال سوم			ملاحظات
		آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع	
۱	گندم (ارقام آبی: پیشگام و میهن ارقام دیم: رصد، آذر ۲ و هما)	۲۴۳۵	۱۰۰۰۰	۱۲۴۳۵	۲۲۲۵	۹۵۰۰	۱۱۷۲۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۲	جو (ارقام آبی: ماکویی و بهمن رقم دیم: سهنند)	۱۰۰۰	۱۳۹۵۰	۱۴۹۵۰	۹۱۵	۱۳۲۰۰	۱۴۱۵۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۳	عدس (ارقام کیمیا، بیلهسوار، لاین FLIP92 و محلی)	-	۲۵۸۵	۲۵۸۵	-	۲۹۵۰	۲۹۵۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۴	نخود (ارقام سارال، آرمان، آزاد و لاین ILC482)	-	۱۰	۱۰	-	۸۵	۸۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۵	لوبیا (ارقام قرمز D81083، چیتی خمین، چشم بلبلی و سفید ظفر)	۵	-	۵	۱۵	-	۱۵	-
۶	باقلا	۱	-	۱	۸	-	۸	-
۷	سیبزمینی (رقم آگرا)	۵۵۰	-	۵۵۰	۴۷۵	-	۴۷۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۸	یونجه (همدانی و قره یونجه)	۳۲۰۰	۱۱۰۰	۴۳۰۰	۳۲۵۰	۱۸۶۰	۵۱۱۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۹	اسپرس (ارقام محلی علوفه‌ای و بذری)	۱۰۰۰	-	۱۰۰۰	۱۲۴۰	-	۱۲۴۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۱۰	خللر و ماشک	۴۵	-	۴۵	۸۵	-	۸۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۱۱	گاودانه	-	۱۵۰	۱۵۰	-	۲۰۰	۲۰۰	به عنوان کشت دوم قبل از سیبزمینی
۱۲	ذرت علوفه‌ای	۲	-	۲	۵	-	۵	-
۱۳	خیار	۱/۵	-	۱/۵	۴	-	۴	-
۱۴	گوجه‌فرنگی	۳/۵	-	۳/۵	۳	-	۳	-
۱۵	کدو (رقم کدو تخمی)	۳	-	۳	۸	-	۸	-
۱۶	سبزیجات (انواع سبزی برگی و ریشه‌ای)	۳	-	۳	۹	-	۹	-
۱۷	زعفران	۰/۵	-	۰/۵	۳	-	۳	-
۱۸	گیاهان دارویی (بید مشک، آویشن باغی، سرخارگل و پنیرک)	۰/۵	-	۰/۵	۵	-	۵	-

جدول ۴- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال چهارم (۱۳۹۸)

ردیف	نام محصول زراعی	سطح زیر کشت فعلی			سطح زیر کشت سال چهارم			ملاحظات
		آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع	
۱	گندم (ارقام آبی: پیشگام و میهن ارقام دیم: رصد، آذر ۲ و هما)	۲۴۳۵	۱۰۰۰۰	۱۲۴۳۵	۲۲۴۰	۹۷۵۰	۱۱۹۹۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۲	جو (ارقام آبی: ماکویی و بهمن رقم دیم: سهنند)	۱۰۰۰	۱۳۹۵۰	۱۴۹۵۰	۹۲۰	۱۳۱۰۰	۱۴۰۲۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۳	عدس (ارقام کیمیا، بیله‌سوار، لاین FLIP92 و محلی)	-	۲۵۸۵	۲۵۸۵	-	۲۹۷۵	۲۹۷۵	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۴	نخود (ارقام سارال، آرمان، آزاد و لاین ILC482)	-	۱۰	۱۰	-	۹۰	۹۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۵	لوبیا (ارقام قرمز D81083، چیتی خمین، چشم بلبلی و سفید ظفر)	۵	-	۵	۱۷	-	۱۷	-
۶	باقلا	۱	-	۱	۸	-	۸	-
۷	سیب‌زمینی (رقم آگرا)	۵۵۰	-	۵۵۰	۴۵۰	-	۴۵۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۸	یونجه (همدانی و قره‌یونجه)	۳۲۰۰	۱۱۰۰	۴۳۰۰	۳۲۷۰	۱۷۰۰	۴۹۷۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۹	اسپرس (ارقام محلی علوفه‌ای و بذری)	۱۰۰۰	-	۱۰۰۰	۱۲۱۰	-	۱۲۱۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۱۰	خللر و ماشک	۴۵	-	۴۵	۹۰	-	۹۰	جایگزینی با ارقام جدید معرفی شده
۱۱	گاودانه	-	۱۵۰	۱۵۰	-	۱۸۰	۱۸۰	به عنوان کشت دوم قبل از سیب‌زمینی
۱۲	ذرت علوفه‌ای	۲	-	۲	۵	-	۵	-
۱۳	خیار	۱/۵	-	۱/۵	۴	-	۴	-
۱۴	گوجه‌فرنگی	۳/۵	-	۳/۵	۴	-	۴	-
۱۵	کدو (رقم کدو تخمی)	۳	-	۳	۱۰	-	۱۰	-
۱۶	سبزیجات (انواع سبزی برگی و ریشه‌ای)	۳	-	۳	۱۰	-	۱۰	-
۱۷	زعفران	۰/۵	-	۰/۵	۵	-	۵	-
۱۸	گیاهان دارویی (بید مشک، آویشن باغی، سرخارگل و پنیرک)	۰/۵	-	۰/۵	۷	-	۷	-

جدول ۵- برنامه الگوی کشت محصولات زراعی شهرستان نیر در سال پنجم (۱۳۹۹)

ردیف	نام محصول زراعی	سطح زیر کشت فعلی			سطح زیر کشت سال پنجم		
		آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع
۱	گندم (ارقام آبی: پیشگام و میهن ارقام دیم: رصد، آذر ۲ و هما)	۲۴۳۵	۱۰۰۰۰	۱۲۴۳۵	۲۲۷۰	۹۹۰۰	۱۲۱۷۰
۲	جو (ارقام آبی: ماکویی و بهمن رقم دیم: سهنند)	۱۰۰۰	۱۳۹۵۰	۱۴۹۵۰	۹۲۵	۱۲۸۰۰	۱۳۷۲۵
۳	عدس (ارقام کیمیا، بیلهسوار، لاین FLIP92 و محلی)	-	۲۵۸۵	۲۵۸۵	-	۳۰۰۰	۳۰۰۰
۴	نخود (ارقام سارال، آرمان، آزاد و لاین ILC482)	-	۱۰	۱۰	-	۱۰۰	۱۰۰
۵	لوبیا (ارقام قرمز D81083، چیتی خمین، چشم بلبلی و سفید ظفر)	۵	-	۵	۱۳	-	۱۳
۶	باقلا	۱	-	۱	۵	-	۵
۷	سیبزمینی (رقم آگریا)	۵۵۰	-	۵۵۰	۴۲۵	-	۴۲۵
۸	یونجه (همدانی و قره‌یونجه)	۳۲۰۰	۱۱۰۰	۴۳۰۰	۳۲۵۰	۱۸۰۰	۵۰۵۰
۹	اسپرس (ارقام محلی علوفه‌ای و بذری)	۱۰۰۰	-	۱۰۰۰	۱۲۱۵	-	۱۲۱۵
۱۰	خللر و ماشک	۴۵	-	۴۵	۹۵	-	۹۵
۱۱	گاودانه	-	۱۵۰	۱۵۰	-	۱۹۵	۱۹۵
۱۲	ذرت علوفه‌ای	۲	-	۲	۵	-	۵
۱۳	خیار	۱/۵	-	۱/۵	۵	-	۵
۱۴	گوجه‌فرنگی	۳/۵	-	۳/۵	۵	-	۵
۱۵	کدو (رقم کدو تخمی)	۳	-	۳	۱۰	-	۱۰
۱۶	سبزیجات (انواع سبزی برگی و ریشه‌ای)	۳	-	۳	۱۰	-	۱۰
۱۷	زعفران	۰/۵	-	۰/۵	۷	-	۷
۱۸	گیاهان دارویی (بید مشک، آویشن باغی، سرخارگل و پنیرک)	۰/۵	-	۰/۵	۱۰	-	۱۰

جدول ۶- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال اول (۱۳۹۵)

ملاحظات	سطح زیرکشت سال اول			سطح زیرکشت فعلی			نام محصول باغی	ردیف
	جمع	غیربارور	بارور	جمع	غیربارور	بارور		
توسعه کشت ارقام پاکوتاه و سیستم تربیتی مدرن	۳۲۸	۳۸	۲۹۰	۳۲۲	۳۶	۲۸۶	سیب	۱
اصلاح باغات قدیمی	۱۰	۳	۷	۹	۳	۶	گللابی	۲
-	۶	۴/۵	۱/۵	۵/۵	۴	۱/۵	به	۳
استفاده از ارقام مجاری با پایه‌های اصلاحی	۴۸	۸	۴۰	۴۶	۹	۳۷	آلبالو	۴
استفاده از پایه‌های گزیلا	۷۲	۱۲	۶۰	۷۰/۵	۱۳/۵	۵۷	گیلاس	۵
استفاده از ارقام اصلاح شده و متحمل به سرما	۵	۳	۲	۳/۵	۲	۱/۵	گوجه	۶
جایگزینی با ارقام مناسب خشکباری	۱۳	۳	۱۰	۱۱/۵	۱/۵	۱۰	آلو	۷
مدیریت شانکر درختان هلو	۲۸	۴	۲۴	۲۷	۳	۲۴	هلو	۸
استفاده از ارقام دیرگل و احداث باغ مدرن با سیستم کنترل سرمازدگی	۱۹	۵	۱۴	۱۸	۴/۵	۱۳/۵	زردآلو	۹
کاهش به علت به حساسیت به بیماری‌های قارچی	۱۶	۳	۱۳	۱۶	۳/۵	۱۲/۵	شلیل	۱۰
-	۲	۲	۰	۲	۲	۰	فندق	۱۱
-	۸	۶	۲	۸	۷	۱	بادام	۱۲
جایگزینی با ارقام متحمل به سرما	۳۰	۴	۲۶	۲۸/۵	۳/۵	۲۵	گردو	۱۳
استفاده از ارقام مناسب برای اسانس و گلاب‌گیری	۹	۳	۶	۷	۲	۵	گل محمدی	۱۴

جدول ۷- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال دوم (۱۳۹۶)

ردیف	نام محصول باغی	سطح زیرکشت فعلی			سطح زیرکشت سال دوم			ملاحظات
		بارور	غیربارور	جمع	بارور	غیربارور	جمع	
۱	سیب	۲۸۶	۳۶	۳۲۲	۲۹۵	۴۰	۳۳۵	توسعه کشت ارقام پاکوتاه و سیستم تربیتی مدرن
۲	گلابی	۶	۳	۹	۷	۴	۱۱	اصلاح باغات قدیمی
۳	به	۱/۵	۴	۵/۵	۱/۵	۵	۶/۵	-
۴	آلبالو	۳۷	۹	۴۶	۴۲	۸	۵۰	استفاده از ارقام مجاری با پایه‌های اصلاحی
۵	گیلاس	۵۷	۱۳/۵	۷۰/۵	۶۳	۱۱	۷۴	استفاده از پایه‌های گزیلا
۶	گوجه	۱/۵	۲	۳/۵	۲	۶	۸	استفاده از ارقام اصلاح شده و متحمل به سرما
۷	آلو	۱۰	۱/۵	۱۱/۵	۱۰	۵	۱۵	جایگزینی با ارقام مناسب خشکباری
۸	هلو	۲۴	۳	۲۷	۲۵	۳	۲۸	مدیریت شانکر درختان هلو
۹	زردآلو	۱۳/۵	۴/۵	۱۸	۱۵	۵	۲۰	استفاده از ارقام دیرگل و احداث باغ مدرن با سیستم کنترل سرمازدگی
۱۰	شلیل	۱۲/۵	۳/۵	۱۶	۱۴	۲	۱۶	کاهش به علت به حساسیت به بیماری‌های قارچی
۱۱	فندق	۰	۲	۲	۰	۳	۳	-
۱۲	بادام	۱	۷	۸	۲	۷	۹	-
۱۳	گردو	۲۵	۳/۵	۲۸/۵	۲۷	۴	۳۱	جایگزینی با ارقام متحمل به سرما
۱۴	گل محمدی	۵	۲	۷	۷	۳	۱۰	استفاده از ارقام مناسب برای اسانس و گلاب‌گیری

جدول ۸- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال سوم (۱۳۹۷)

ملاحظات	سطح زیرکشت سال سوم			سطح زیرکشت فعلی			نام محصول باغی	ردیف
	جمع	غیربارور	بارور	جمع	غیربارور	بارور		
توسعه کشت ارقام پاکوتاه و سیستم تربیتی مدرن	۳۴۱	۴۱	۳۰۰	۳۲۲	۳۶	۲۸۶	سیب	۱
اصلاح باغات قدیمی	۱۲	۴	۸	۹	۳	۶	گللابی	۲
-	۷	۵	۲	۵/۵	۴	۱/۵	به	۳
استفاده از ارقام مجاری با پایه‌های اصلاحی	۵۲	۸	۴۴	۴۶	۹	۳۷	آلبالو	۴
استفاده از پایه‌های گزیلا	۷۶	۱۰	۶۶	۷۰/۵	۱۳/۵	۵۷	گیلاس	۵
استفاده از ارقام اصلاح شده و متحمل به سرما	۱۰	۷	۳	۳/۵	۲	۱/۵	گوجه	۶
جایگزینی با ارقام مناسب خشکباری	۱۷	۷	۱۰	۱۱/۵	۱/۵	۱۰	آلو	۷
مدیریت شانکر درختان هلو	۲۹	۴	۲۵	۲۷	۳	۲۴	هلو	۸
استفاده از ارقام دیرگل و احداث باغ مدرن با سیستم کنترل سرمازدگی	۲۱	۵	۱۶	۱۸	۴/۵	۱۳/۵	زردآلو	۹
کاهش به علت به حساسیت به بیماری‌های قارچی	۱۶	۲	۱۴	۱۶	۳/۵	۱۲/۵	شلیل	۱۰
-	۳	۲	۱	۲	۲	۰	فندق	۱۱
-	۹	۶	۳	۸	۷	۱	بادام	۱۲
جایگزینی با ارقام متحمل به سرما	۳۲	۵	۲۷	۲۸/۵	۳/۵	۲۵	گردو	۱۳
استفاده از ارقام مناسب برای اسانس و گلاب‌گیری	۱۱	۴	۷	۷	۲	۵	گل محمدی	۱۴

جدول ۹- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال چهارم (۱۳۹۸)

ملاحظات	سطح زیر کشت سال چهارم			سطح زیر کشت فعلی			نام محصول باغی	ردیف
	جمع	غیر بارور	بارور	جمع	غیر بارور	بارور		
توسعه کشت ارقام پاکوتاه و سیستم تربیتی مدرن	۳۴۷	۴۲	۳۰۵	۳۲۲	۳۶	۲۸۶	سیب	۱
اصلاح باغات قدیمی	۱۴	۵	۹	۹	۳	۶	گلابی	۲
-	۹	۶	۳	۵/۵	۴	۱/۵	به	۳
استفاده از ارقام مجاری با پایه‌های اصلاحی	۵۵	۱۰	۴۵	۴۶	۹	۳۷	آلبالو	۴
استفاده از پایه‌های گزیلا	۷۸	۸	۷۰	۷۰/۵	۱۳/۵	۵۷	گیلاس	۵
استفاده از ارقام اصلاح شده و متحمل به سرما	۱۲	۸	۴	۳/۵	۲	۱/۵	گوجه	۶
جایگزینی با ارقام مناسب خشکباری	۱۹	۷	۱۲	۱۱/۵	۱/۵	۱۰	آلو	۷
مدیریت شانکر درختان هلو	۲۹	۲	۲۷	۲۷	۳	۲۴	هلو	۸
استفاده از ارقام دیرگل و احداث باغ مدرن با سیستم کنترل سرمازدگی	۲۲	۴	۱۸	۱۸	۴/۵	۱۳/۵	زردآلو	۹
کاهش به علت به حساسیت به بیماری‌های قارچی	۱۷	۱	۱۶	۱۶	۳/۵	۱۲/۵	شلیل	۱۰
-	۳	۲	۱	۲	۲	۰	فندق	۱۱
-	۱۰	۵	۵	۸	۷	۱	بادام	۱۲
جایگزینی با ارقام متحمل به سرما	۳۳	۵	۲۸	۲۸/۵	۳/۵	۲۵	گردو	۱۳
استفاده از ارقام مناسب برای اسانس و گلاب‌گیری	۱۲	۴	۸	۷	۲	۵	گل محمدی	۱۴

جدول ۱۰- برنامه الگوی کشت محصولات باغی شهرستان نیر در سال پنجم (۱۳۹۹)

ملاحظات	سطح زیر کشت سال چهارم			سطح زیر کشت فعلی			نام محصول باغی	ردیف
	جمع	غیر بارور	بارور	جمع	غیر بارور	بارور		
توسعه کشت ارقام پاکوتاه و سیستم تربیتی مدرن	۳۶۰	۳۵	۳۲۵	۳۲۲	۳۶	۲۸۶	سیب	۱
اصلاح باغات قدیمی	۱۶	۵	۱۱	۹	۳	۶	گللابی	۲
-	۱۰	۵	۵	۵/۵	۴	۱/۵	به	۳
استفاده از ارقام مجاری با پایه‌های اصلاحی	۵۸	۱۰	۴۸	۴۶	۹	۳۷	آلبالو	۴
استفاده از پایه‌های گزیلا	۸۱	۹	۷۲	۷۰/۵	۱۳/۵	۵۷	گیلاس	۵
استفاده از ارقام اصلاح شده و متحمل به سرما	۱۵	۹	۶	۳/۵	۲	۱/۵	گوجه	۶
جایگزینی با ارقام مناسب خشکباری	۲۰	۶	۱۴	۱۱/۵	۱/۵	۱۰	آلو	۷
مدیریت شانکر درختان هلو	۲۷	۲	۲۵	۲۷	۳	۲۴	هلو	۸
استفاده از ارقام دیرگل و احداث باغ مدرن با سیستم کنترل سرمازدگی	۲۰	۴	۱۶	۱۸	۴/۵	۱۳/۵	زردآلو	۹
کاهش به علت به حساسیت به بیماری‌های قارچی	۱۵	۱	۱۴	۱۶	۳/۵	۱۲/۵	شلیل	۱۰
-	۴	۲	۲	۲	۲	۰	فندق	۱۱
-	۱۰	۳	۷	۸	۷	۱	بادام	۱۲
جایگزینی با ارقام متحمل به سرما	۳۴	۴	۳۰	۲۸/۵	۳/۵	۲۵	گردو	۱۳
استفاده از ارقام مناسب برای اسانس و گلاب‌گیری	۱۲	۳	۹	۷	۲	۵	گل محمدی	۱۴

جدول ۱۱- برنامه پنج‌ساله الگوی کشت محصولات زراعی و باغی شهرستان نیر در بخش آموزش و ترویج

سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	سال پایه	نوع فعالیت
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	آموزش‌های انفرادی (نفر روز)
۶۰۰۰	۵۵۰۰	۵۰۰۰	۴۵۰۰	۴۰۰۰	۳۵۰۰	آموزش و توانمندسازی بهره‌برداران (یک روزه - نفر روز)
۲۴۸۸	۲۲۲۵	۲۰۹۵	۱۶۹۵	۱۴۲۳	۱۲۷۵	آموزش و توانمندسازی بهره‌برداران (سه روزه - نفر روز)
۱۵۴۶	۱۴۰۶	۱۲۷۸	۱۱۶۲	۱۰۵۶	۹۶۰	احداث سایت‌های الگویی (مورد)
۷	۶	۵	۴	۳	۲	برگزاری برنامه‌ی روزمزرعه (مورد)
۷	۶	۵	۴	۳	۲	برگزاری برنامه‌ی هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی
۲۸۰۰	۲۶۰۰	۲۴۰۰	۲۲۰۰	۲۰۰۰	۱۸۰۰	تهیه و توزیع اطلاعات و بروشور (برگ)
۶۰۰	۵۰۰	۴۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۱۰۰	توزیع بسته‌های آموزشی و سی‌دی (حلقه)
۶	۵	۴	۳	۲	۱	اجرای طرح‌های تحقیقی و ترویجی (مورد)
۵۰۰	۴۵۰	۴۰۰	۳۵۰	۳۰۰	۲۵۰	آموزش فنی و حرفه‌ای (نفر روز)
۶	۵	۴	۳	۲	۱	بازدیدهای فنی ترویجی خارج از استان (مورد)
۸	۷	۶	۵	۴	۳	بازدید های فنی ترویجی داخل استان (مورد)
۳۶۰	۳۰۰	۲۴۰	۱۸۰	۱۲۰	۶۰	برنامه تلویزیونی (دقیقه)
۳۶۰	۳۰۰	۲۴۰	۱۸۰	۱۲۰	۶۰	برنامه رادیویی (دقیقه)
۶	۵	۴	۳	۲	۱	فیلم آموزشی (عنوان)
۶	۵	۴	۳	۲	۱	پوستر ترویجی (عنوان)
۳۰	۲۵	۲۰	۱۵	۱۰	۵	تهیه نشریات ترویجی (عنوان)
۳۵	۳۰	۲۵	۲۰	۱۵	۱۰	تهیه بروشور ترویجی (عنوان)

میانگین تعداد شرکت کنندگان در هر کلاس آموزشی ۲۵ نفر روز

**جدول ۱۲- برگزاری نمایشگاه‌های سالانه
با هدف انتقال دانش و فناوری به بهره‌برداران و کارشناسان**

ردیف	مناسبت	محل برگزاری نمایشگاه
۱	هفته جهاد کشاورزی	سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل
۲	هفته پژوهش	دانشگاه محقق اردبیلی
۳	هفته دولت	سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل
۴	دهه مبارکه فجر	شهرستان نیر

جدول ۱۳- توسعه روش‌های نوین آبیاری در شهرستان نیر

هکتار

سال	بارانی	قطره‌ای (تیپ)
۱۳۹۴	۳۰۶	۱۳۱
۱۳۹۵	۳۰۰	۱۳۰
۱۳۹۶	۳۰۰	۱۳۰
۱۳۹۷	۳۰۰	۱۳۰
۱۳۹۸	۳۰۰	۱۳۰
۱۳۹۹	۳۰۰	۱۳۰

دستاوردهای اجرای الگوی کشت شهرستان نیر

- ۱- تعیین الگوی کشت شهرستان نیر با لحاظ نمودن استفاده بهینه از منابع تولید و مدیریت صحیح آنها ضمن رعایت مسائل زیست محیطی و تولید پایدار
- ۲- رعایت تناسب بین سطوح اراضی زراعی و باغی شهرستان نیر با لحاظ نمودن ظرفیت نسبی کشت آنها و حفظ پتانسیل و شرایط تولید
- ۳- انتخاب محصولات زراعی و باغی که از نظر اقلیمی با شرایط منطقه سازگاری کامل داشته و از نظر اقتصادی نیز دارای مزیت بوده و نسبت به محدودیت‌ها و امکانات موجود قابلیت مدیریت سهل‌تری داشته باشند.
- ۴- تضمین امنیت غذایی و پایداری تولید
- ۵- حمایت موثر از تولید و صادرات محصولات کشاورزی
- ۶- حفاظت از منابع آب و خاک و افزایش بهره‌وری عوامل تولید
- ۷- ارتقای ضریب بهره‌وری آب در تولید محصولات کشاورزی و بهره‌برداری اصولی و بهینه از سایر نهاده‌های تولید
- ۸- گسترش روحیه تعاون و یکپارچه‌سازی اراضی زیرکشت محصولات کشاورزی به منظور توزیع مناسب‌تر خدمات، نهاده‌ها، حمایت‌های بیشتر از تولیدکنندگان و کنترل مدیریت
- ۹- ایجاد روحیه پذیرش کشت محصولات از پیش تعیین شده در کشاورزان
- ۱۰- گسترش صنایع مرتبط با بخش کشاورزی و بررسی میزان همکاری این صنایع در کنترل بحران‌های احتمالی به ویژه خشکسالی
- ۱۱- اصلاح و بهینه‌سازی الگوی مصرف آب کشاورزی
- ۱۲- ایجاد اشتغال

۱۳- کاهش ریسک تولید و افزایش قابلیت مقابله با بحران‌های خشکسالی و کمبود آب

۱۴- کاهش هزینه‌های تولید و اقتصادی‌تر کردن تولید محصولات کشاورزی

۱۵- فقرزدایی و افزایش درآمد تولیدکنندگان خرد بخش کشاورزی

۱۶- ایجاد سیستم و بانک اطلاعاتی جامع برای شهرستان نیر

پیشنهادات

- ۱- توسعه کشت لگوم به ویژه خلر و ماشک برای تامین علوفه، بهبود حاصل-خیزی و جلوگیری از فرسایش خاک
- ۲- افزایش عملکرد با ترویج و توسعه کشت ارقام گندم پیشگام و میهن در اراضی نیمه‌آبی
- ۳- ترویج و توسعه کشت ارقام جدید گندم مثل رقم رصد در اراضی دیم
- ۴- توسعه مزارع تولید بذر اسپرس آبی
- ۵- کاهش سطح زیرکشت سیب‌زمینی در راستای تنظیم بازار
- ۶- اجرای برنامه‌های به‌زراعی و مدیریت آب در مزارع سیب‌زمینی، غلات و سایر محصولات زراعی آبی
- ۷- افزایش سطح زیرکشت حبوبات
- ۸- ترویج و افزایش تدریجی سطح زیرکشت زعفران و گیاهان دارویی سازگار با منطقه
- ۹- کاهش سطح زیرکشت محصولات باغی حساس به سرما از قبیل زردآلو، هلو، شلیل، بادام و غیره
- ۱۰- افزایش سطح زیرکشت باغات سیب دارای پایه‌های مالینگ
- ۱۱- افزایش سطح زیرکشت باغات گیلاس و آلبالو با ارقام مناسب با پایه‌های پاکوتاه کننده
- ۱۲- افزایش سطح زیرکشت گوجه سبز و آلوی خشکباری
- ۱۳- تسریع در اجرای عملیات آبیاری نوین
- ۱۴- راه‌اندازی شبکه مراقبت از آفات و بیماری‌ها و سایر عوامل خسارت‌زا

۱۵- ارائه تسهیلات به بهره‌برداران در راه‌اندازی سیستم‌های حفاظتی کنترل حوادث

غیرمترقبه

۱۶- تمهیدات لازم در تجهیز و راه‌اندازی مراکز خرید تضمینی محصولات تولیدی

۱۷- بکارگیری فارغ‌التحصیلان کشاورزی در ارائه خدمات فنی و مهندسی به بهره‌

برداران

۱۸- توسعه کارگاه‌های کوچک و زودبازده صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات باغی

و زراعی در راستای ایجاد اشتغال پایدار و کاهش ضایعات کشاورزی

منابع مورد استفاده

- ۱- بی نام، ۱۳۹۱. خلاصه اطلاعات سیمای استان اردبیل. وزارت جهاد کشاورزی، دفتر هماهنگی امور استان‌ها. ۱۱ ص.
- ۲- حسن پناه، د، خ. نیکشاد، ع. سروی و ح. کربلائی خیای. ۱۳۹۴. برنامه بهینه- سازی الگوی کشت محصولات زراعی و باغی استان اردبیل. مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل. نشریه فنی شماره ۳۸.

Ministry of Agriculture Jihad
Jihad Agricultural Organization of Ardabil Province
Agricultural Extension Coordination Management

Ministry of Agriculture Jihad
Agricultural Research, Education and Extension Organization
Ardabil Agriculture and Natural Resources Research and
Education Centre

Five Years Program of Cropping Pattern of Field Crops and Horticultural Production of Nir Region

Authors

Davoud Hassanpanah, *PhD*
Alireza Khajavi, *MSc*
Hossein Karbalaee Khiavi, *PhD*
Akbar Abarghani, *PhD*
Firoz Foladi, *MSc*
Gholamreza Aminzadeh, *MSc*
Magsoud Ziachehreh, *BSc*

Technical Manual, Number 62, 2015